

**PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT
CATEDRA DE IGIENĂ**

Redacție:

06

Data:

20.09.2017

pag. 1/7

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII

MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU”

CATEDRA DE MEDICINA MUNCII

CATEDRA DE IGIENĂ

COORDONAT

Ministrul Sănătății

APROBAT

Rectorul IP USMF „Nicolae Testemițanu”

„_____” _____ 20_____

„_____” _____ 20_____

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT ȘI SECUNDARIAT CLINIC

PROGRAMA DE INSTRUIRE POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

Medicina Muncii

Codul disciplinei/cursului: 0910.1.4 /0912.1.27

Numărul total de ore 6480

Inclusiv: prelegeri 483_ore seminare 1054 ore practice 5997ore

durata de studii 4 ani

CHIȘINĂU 2018

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului Metodic Central din „__” _____ 20____
proces verbal nr. ____

Secretarul Consiliului Metodic Central
USMF „Nicolae Testemițanu” _____

ședința Disciplinei Geriatrie și Medicina Muncii
din „04” DECEMBRIE 2018 proces verbal nr.4

Șef Disciplina Geriatrie și de Medicina Muncii
dr. hab. șt. med., profesor universitar _____

Preambul:

Curriculumul prevede un număr de 6480 de ore didactice (curs, seminar, prezentari de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, în afara carora sunt prevazute si 40 – 50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfîșșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, efectuată în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiul și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Intreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiul (log-book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan.

Cebanu S., Friptuleac Gr., Chirlici A., Meșina V., Deleu Raisa.

STRUCTURA GENERALĂ A PROGRAMULUI DE INSTRUIRE ÎN REZIDENȚIAT
SPECIALITATEA Medicina Muncii (4 ani)

Denumirea modului	Numărul total de ore	ore de curs	ore lucrări practice	contact direct, ore	lucru individual, ore
SĂNĂTATEA MEDIULUI	144	10	134	25	109
SĂNĂTATEA OCUPAȚIONALĂ	1332	37	1295	120	1175
PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII ȘI EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE	144	10	134	25	109
BOLILE PROFESIONALE SI BOLILE LEGATE DE PROFESIE	144	14	130	30	100
BOLILE PROFESIONALE SI BOLILE LEGATE DE PROFESIE ALE APARATULUI RESPIRATOR	432	46	386	60	326
TOXICOLOGIE PROFESIONALA	288	38	150	50	100
FARMACOLOGIE CLINICĂ	144	10	134	25	109
BOLI NEUROLOGICE PROFESIONALE	144	20	124	24	100
BOLI INFECTIOASE PROFESIONALE	144	16	128	28	100
BOLI CARDIOVASCULARE PROFESIONALE ȘI LEGATE DE PROFESIE	144	12	132	32	100
BOLI DERMATOLOGICE PROFESIONALE	144	10	134	24	110
ACCIDENTE DE MUNCĂ	144	8	136	20	116
MEDICINA INTERNĂ	216	32	184	50	134
PNEUMOLOGIE	288	20	264	60	204
ALERGOLOGIE	144	10	134	29	105
TOXICOLOGIE CLINICĂ	216	18	198	60	138

FTIZIOLOGIE	144	20	124	30	94
NEUROLOGIE	144	10	134	30	104
CHIRURGIE	72	12	60	10	50
TRAUMATOLOGIE- ORTOPEDIE	72	8	64	20	44
MEDICINA LEGALĂ	72	6	66	20	46
OFTALMOLOGIE	72	6	66	20	46
ORL	144	6	138	30	108
REABILITARE MEDICALĂ ÎN CAZ DE BOALĂ PROFESIONALĂ SAU ACCIDENT DE MUNCĂ	288	20	268	68	200
LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ ȘI EUROPEANĂ ÎN MEDICINA MUNCII	216	14	202	60	142
BIOETICA	144	10	134	29	105
PRACTICA IN CABINETE DE MEDICINA MUNCII	900	60	840	100	740
Total	6480	483	5997	1054	4943

1. PROGRAMUL DE INSTRUIRE ÎN REZIDENȚIAT LA DISCIPLINA IGIENA (ORELE DIDACTICE)

2. Denumirea modului: Sănătatea ocupațională

3. Numărul total de ore 1332 inclusiv:

ore de curs 37

ore lucrări practice 1295, inclusiv 120 ore contact direct, 1175 ore lucru individual

4. Autorii modului

Friptuleac Grigore, Meșina Victor

5. Cadrele didactice care vor preda modulul

Friptuleac Grigore, Meșina Victor, Russu-Deleu Raisa

6. Scopul modului

Dezvoltarea cunoștințelor și formarea abilităților în promovarea acțiunilor preventive în colectivele cu diferită activitate profesională, în primul rând la nivel de profilaxie primară și secundară, pentru a se apela cât mai puțin la măsurile de profilaxie terțiară, în care intervine medicina de recuperare.

1. Obiectivele de formare în cadrul modului

a. la nivel de cunoaștere

- bazele teoretice ale igienei, fiziologiei muncii și a toxicologiei industriale necesare pentru a înțelege interacțiunea „**mediul ocupațional – starea de sănătate a angajaților**” în diferite sfere de activitate profesională.
- materiale legislative internaționale și naționale de bază în domeniul supravegherii sanitare în domeniul sănătății ocupaționale, standardele OMS, OIM, europene în acest domeniu;
- metodele ISO și autohtone de investigare igienice solicitate în cercetarea și evaluarea condițiilor de muncă, pentru elaborarea măsurilor de asanare a mediului ocupațional științific argumentate;
- metodele de apreciere a stării de sănătate, morbidității generale și profesionale ale angajaților, a deservirii medico-sanitare calificate, organizarea lucrului de educație igienică în diverse grupuri de muncitori;
- metodele de investigație fiziologice solicitate la aprecierea solicitării fizice și neuropsihice, la aprecierea particularităților acțiunii factorilor ocupaționali, la elaborarea și evaluarea măsurilor de prevenție a oboselii și argumentarea regimurilor raționale de muncă și odihnă;
- abilități de analiză a materialelor statistice, informaționale, de expertiză pentru efectuarea lucrului științific;
- abilități de cercetare, examinare, evaluare a materialelor din literatura de specialitate.

b. la nivel de aplicare

- să aplice convențiile internaționale, materialele OMS, organizației internaționale a muncii, alte documente europene;
- să aplice documentele legislative autohtone;
- să determine și să evalueze factorii și condițiile mediului de muncă și influența lor asupra organismului muncitorilor, să propună măsuri de asanare a mediului ocupațional, folosind metode ISO și autohtone moderne;
- să efectueze supravegherea igienică curentă a întreprinderilor industriale și agricole, utilizând metode – expres de investigare, ISO, iar în baza rezultatelor obținute să întocmească procesul – verbal de constatare a condițiilor igienico-sanitare;
- să cerceteze morbiditatea prin itm, cazurile de boli (intoxicații) profesionale, să întocmească procesul verbal de cercetare, să propună măsurile de combatere și profilaxie a lor;

- să participe la efectuarea examenelor medicale profilactice a muncitorilor ce activează în condiții nocive și nefavorabile;
- să petreacă lucrul de educație igienică și promovare a sănătății la locul de muncă a angajaților obiectivelor industriale;
- să elaboreze programe naționale, planuri de acțiuni, recomandări metodice în domeniul sănătății ocupaționale.

2. **Descrierea modului:**

Sănătatea ocupațională – este disciplina medicală care studiază relația fiziologică și relația patologică dintre organismul uman și muncă, în vederea recomandării măsurilor care să permită desfășurarea activității profesionale în condiții fiziologice și igienice pentru menținerea capacității de muncă la un nivel ridicat și pentru prevenirea bolilor profesionale și a bolilor legate de profesie. Centrul preocupării sănătății ocupaționale îl formează “*munca*”, ca factor etiologic principal sau secundar al multor maladii.

Pentru o pregătire respectivă sunt necesare studii postuniversitare prin rezidențiat, pe parcursul căruia medicul absolvent al Universității își aprofundează cunoștințele teoretice, își diversifică și își perfecționează deprinderile practice obținute ulterior, capătă noi deprinderi, necesare activității practice

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Igienă a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Centrul Național de Sănătate Publică, Centrul municipal de Sănătate Publică, Chișinău.

3. **Abilități practice**

1. Întocmirea raportului despre activitatea la o problemă concretă, compartiment, sau integru într-o anumită perioadă de timp (lună, trimestru, an etc.).
2. Planificarea curentă și de perspectivă a lucrului în diverse direcții de activitate a secției sănătate ocupațională.
3. Prognozarea situației sanitaro-igienice și stării de sănătate a muncitorilor, reieșind dintr-o situație actuală concretă.
4. Controlul asupra executării ordinelor, deciziilor materialelor normative și metodice elaborate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și ANSP.
5. Întocmirea programului de colectare a materialelor pentru studierea influenței factorilor de producere asupra stării de sănătate a angajaților.
6. Metodica de investigare și apreciere a stării fiziologice a organismului în timpul lucrului.
7. Metodica de evaluare și elaborare a regimurilor raționale de muncă și odihnă.
8. Metodica de studiere a sistemului ergonomic (aprecierea locului și poziției de muncă, panourilor de dirijare etc.).
9. Metodele de investigare și evaluare igienică a microclimatului industrial (temperatura, umiditatea, viteza de mișcare a curenților de aer, radiațiile calorice).
10. Determinarea și aprecierea zgomotului la locul de muncă.
11. Determinarea și aprecierea vibrațiilor la locul de muncă.
12. Metodica de determinare a pulberilor industriale în aerul zonei de muncă.
13. Determinarea gradului de dispersie și morfologiei particulelor de praf.
14. Metodele de determinare și apreciere a intensității CEM.
15. Recoltarea probelor de aer și determinarea substanțelor chimice în aerul zonei de muncă. Metodele-expres de determinare a noxelor industriale.
16. Normarea igienică a substanțelor chimice. Calculul CMA și NPAI a substanțelor chimice în mediul ocupațional.
17. Aprecierea eficienței ventilației industriale.
18. Determinarea și evaluarea igienică a iluminatului industrial.
19. Analiza și evaluarea morbidității cu incapacitate temporară de muncă și a traumatismului industrial. Documentele întocmite de CSP.

20. Declararea, evidența și cercetarea cazurilor de intoxicații și boli profesionale. Documentele întocmite de CSP. Completarea avizului.
21. Organizarea și efectuarea examenelor medicale la angajare și periodice.
22. Metodele de apreciere a eficienței mijloacelor individuale de protecție și indicațiile de folosire a lor în diferite medii de muncă.
23. Metodele și formele de petrecere a lucrului de educație igienică la întreprinderi.
24. Interrelația medicului de medicina muncii cu specialiștii din alte domenii.

4. Planul tematic al modului:

10.1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	Organizarea Serviciului de Supraveghere de Stat pe compartimentul sănătatea ocupațională în RM și în statele europene.	2	
2	Principiile de organizare a sistemului de protecție a muncii și bunăstării muncitorilor. Legislația de bază în vigoare.	1	
3	Fiziologia și psihofiziologia muncii ca parte integră a igienei muncii. Formele moderne de muncă fizică, principiile de organizare, particularitățile fiziologice și psihologice.	2	
4	Particularitățile fiziologice a muncii cu efort intelectual preponderent și principiile igienice de organizare a procesului de muncă.	1	
5	Particularitățile ergonomice a organizării muncii. Criteriile psihofiziologice de apreciere a gradului de solicitare fizică și neuropsihică.	1	
6	Particularitățile microclimatului industrial, caracteristica parametrilor constitutivi.	1	
7	Undele electromagnetice de radiofrecvență. Acțiunea asupra organismului. Aprecierea igienică a condițiilor de muncă.Radiația "LASER".	1	
8	Presiunea atmosferică înaltă și joasă – caracteristica igienică a condițiilor de muncă, specificul organizării și petrecerii procesului de muncă, măsurile de profilaxie a acțiunii nocive.	1	
9	Pulberile industriale. Sursele, clasificarea. Principiile de normare igienică.	1	
10	Vibrațiile ca noxă profesională. Parametrii fizici, rolul lor în caracteristica igienică a vibrației.	1	
11	Zgomotul – caracteristica în aspect fizico-igienic. Clasificarea igienică a zgomotului.	1	
12	Estimarea condițiilor de muncă aparținând de factorii mediului de producere biologici	1	
13	Problemele actuale a toxicologiei industriale.	1	
14	Metodologia de estimare a riscului chimic. Argumentarea științifică a CMA.	2	
15	Toxicologia cancerigenelor.	1	
16	Toxicologia pesticidelor.	1	
17	Bazele igienice a mijloacelor colective și individuale de	1	

	protecție.		
18	Locul și rolul ventilației în complexul de măsuri de asanare a condițiilor de muncă. Principiile de organizare a ventilației la locurile de muncă, clasificarea și cerințele igienice.	1	
19	Iluminatul industrial. Cerințe igienice față de iluminatul industrial.	1	
20	Condițiile de muncă și morbiditatea generală. Metodele de studiere a morbidității.	1	
21	Morbiditatea profesională, clasificarea. Maladiile legate de profesie. Caracteristica.	2	
22	Examenul medical profilactic a muncitorilor. Legislația de bază.	2	
23	Sănătatea ocupațională în unitățile economice din industria chimică.	1	
24	Sănătatea ocupațională în unitățile economice din industria constructoare de mașini.	1	
25	Sănătatea ocupațională în unitățile economice din industria de producere a materialelor de construcție.	1	
26	Sănătatea ocupațională în unitățile economice din industria poligrafică.	1	
27	Sănătatea ocupațională în unitățile economice din industria ușoară.	1	
28	Igiena muncii în agricultură.	1	
29	Igiena muncii personalului instituțiilor medico-profilactice.	1	
30	Igiena și protecția muncii femeilor.	1	
31	Igiena și protecția muncii adolescenților.	1	
32	Igiena și protecția muncii persoanelor cu handicap și vârstă înaintată.	1	
33	Promovarea sănătății la locul de muncă	1	
34	Total	37	

10.2. Seminare și/sau lucrări practice

Nr.c rt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	Serviciul de Supraveghere de Stat în domeniul sănătății ocupaționale.	5	
2	Metodologia de cunoaștere și estimare a factorilor mediului ocupațional și acțiunii lor asupra stării de sănătate a angajaților.	5	
3	Estimarea condițiilor de muncă aparținând de organizarea procesului de muncă.	5	
4	Evaluarea igienică a condițiilor de muncă aparținând de factorii mediului de producere (microclimat, zgomot, vibrații, CEM, pulberi industriale).	10	
5	Estimarea stării de sănătate după rezultatele investigațiilor fiziologice.	5	
6	Estimarea factorilor psihologici.	5	

7	Evaluarea ergonomică a unui loc de muncă	5	
8	Metodologia de evaluare a eficienței ventilației industriale.	5	
9	Evaluarea igienică a iluminatului industrial.	5	
10	Examenele medicale la încadrare.	5	
11	Examenele medicale periodice.	10	
12	Examenele medical în perioada de adaptare.	5	
13	Analiza și estimarea morbidității prin incapacitatea temporară de muncă.	10	
14	Declararea, cercetarea și evidența cazurilor de intoxicație sau boală profesionale.	15	
15	Supravegherea respectării normelor și regulilor igienice în unitățile economice industriale și agricole	15	
16	Metodele statistice de prelucrare a materialului primar, etapele, cerințele față de prelucrarea lui.	5	
17	Formele și metodele de educație igienică a muncitorilor	5	
	Total	120	

Bibliografie selectivă

1. WHO. Workers health: global plan of action, 2007
2. WHO. Guidelines for human resources planning in environmental and occupational health. Office of Global and Integrated Environmental Health, 2006.
3. WHO. Global Strategy on Occupational Health for All, 1995.
4. Gr. Friptuleac și a. Igiena muncii, V.I, Chișinău, 2009, 400 p.
5. Gr. Friptuleac și a. Igiena muncii, V.II, Chișinău, 2011, 400 p.
6. V. Vangheli, D. Rusnac Igiena muncii (compendiu de lucrări practice) Chișinău 2000, 475 p.
7. Medicina muncii (Red. I. Toma) Craiova, SITECH, 2006, 823 p.
8. Medicina muncii (Red. I. Silion) Iași, 2003, 615 p.
9. Practica medicinei muncii (Red. T. Niculescu). București, Editura medicală, 2003, 630p.

1. Denumirea modulului: Sănătatea mediului

2. Numărul total de ore **144** inclusiv:

ore de curs **10**

ore lucrări practice **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual

3. Autorii modulului

Grigore Friptuleac, Victor Băbălău, Sergiu Cebanu

4. Cadrele didactice care vor preda modulul

Grigore Friptuleac, Victor Băbălău, Sergiu Cebanu

5. Scopul modulului

Acumularea și dezvoltarea cunoștințelor teoretice și formarea dexterităților practice în problemele sănătății în relație cu mediul. Aprofundarea cunoștințelor privind importanța factorilor fizici, chimici și biologici, naturali și antropogeni (artificiali), și a proceselor cu antrenarea acestor factori care conduc la degradarea componentelor mediului ambiant cu impact negativ asupra sănătății populației. Instruirea și dezvoltarea abilităților privind implementarea tehnicilor de supraveghere, acumulare a informației pentru instituirea bancului de date și monitorizare a stării componentelor mediului ambiant, impactului nefast asupra stării de sănătate a populației determinate de poluanții mediului și elaborării măsurilor de intervenție și prevenție a stărilor patologice a populației și de asigurare a mediului sanogen.

6. Planul tematic al modulului

6.1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Problemele de sănătate și mediu în viziunea materialelor Comisiei Europene Sănătate Publică (http://ec.europa.eu/health-cu/).	1	
2	Sarcinile țărilor Europene în conformitate cu prevederile conferințelor mondiale a OMS în probleme de sănătate și mediu.	1	
3	Factorii de risc din mediu și sănătatea.	1	
4	Aspectul problemelor privind asigurarea securității Sănătății mediului posibile pentru soluționarea la etapa supravegherii igienice preventive în domeniul sistematizării centrelor populate.	1	
5	Țintele și indicatorii conform protocolului ONU privind apa și sănătatea. Dependența Sănătății mediului și Sănătății Publice de componența naturală și modificată a factorilor fizici, chimici și biologici ai apei din bazinele acvatice.	1	
6	Problemele abordate în cadrul acordurilor și proiectelor transfrontaliere și la nivel local privind dependența sănătății mediului și a sănătății publice de sursele și particularitățile de poluare a bazinelor acvatice cu ape reziduale menagere și industriale.	1	
7	Poluarea solului cu preparate de uz fitisanitar, fertilizanți, ape reziduale și deșeuri solide și problemele apărute în consecința modificării compoziției lui pentru Sănătatea mediului și Sănătatea	1	

	Publică.		
8	Managementul investigațiilor de laborator efectuate în scop de acumulare a informației pentru instituirea bancului de date privind starea indicatorilor sanitari a solului și corelare a lor cu sănătatea mediului și starea de sănătate a populației.	1	
9	Tehnologiile contemporane de gestionare a deșeurilor menajere solide și importanța lor pentru asigurarea mediului de sol sanogen. Indicatorii, criteriile și metodologia de studiu privind influența stării igienice a solului asupra sănătății mediului și stării de sănătate a populației.	1	
10	Problemele de securitate a sănătății mediului și stării de sănătate a populației dependente de componența naturală și antropologic modificată a aerului atmosferic la nivel de comunitate, țară, regiune transfrontalieră, internațională (mapamond, planetă. Terra).	1	
11	Total	10	

• **6.2 Seminare și/sau lucrări practice:**

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Analiza materialelor Conferințelor OMS privind mediul ambiant și sănătatea umană. Familiarizarea cu strategiile, convențiile, planurile de acțiuni a UE în domeniul sănătății și mediului.	5	
2	Particularitățile profesional deontologice generale și cele specifice de activitate cu agenții economici, persoanele juridice și fizice a obiectivelor și de conlucrare cu specialiștii diferitor structuri și din administrația publică locală în probleme de sănătate și mediu și Sănătate Publică.	5	
3	Principiile și metodologia aplicării în practică a legislației și măsurilor coercitive față de contravenții în probleme de sănătate și mediu.	5	
4	Legislația, formularele de evidență, indicii de activitate și modul de aplicare a lor în domeniul sistematizării centrelor populate.	5	
5	Familiarizarea cu legislația UE, standardele privind calitatea apei surselor și apei potabile. Tintele și indicatorii țintă în corespundere cu protocolul ONU privind apa și sănătatea. Managementul investigațiilor de laborator la alegerea surselor pentru alimentarea centralizată și decentralizată cu apă potabilă a populației. Principiile de evaluare a rezultatelor.	5	

6	Totalizare	4	
7	Total	29	

Bibliografie selectivă

1. WHO. Environmental health indicators: Framework and Methodology, 1999, 122 p.
 2. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply and Sanitation. Geneva, 2006.
 3. Water Information System for Europe. The Drinking Water Directive 98/83/EC. Brussels, European Commission
 4. WHO. Acces to improved sanitation and wastewater treatment. FACT SHEET 1.3, December 2009, CODE: RPG1_WatSan_P1.
 5. WHO. Preventing diseases through healthy environment: towards an estimate of the environmental burden of disease, 2006.
 6. WHO. Climate change and, extreme weather events and public health, 2011.
 7. WHO. Air quality guidelines for particulate matter, ozone, nitrogen dioxide and sulfur dioxide. Global update 2005. Summary of risk assessment.
 8. Stabilirea ȋntelor ȃi indicatorilor-ȋntă ȋn corespundere cu protocolul privind apa ȃi sănătatea ȋn Republica Moldova. ONU, Chișinău, 2001, 82 p.
 9. National human development report. Climate Change in Moldova. Socio-economic impact and Policy Options for Adaption. UNDP Moldova, 2009/2010, Chișinău, 224 p
 10. Aculov K., Buștueva K. Igiena comunală. Chișinău, 1992, 432 p.
 11. Friptuleac Gr., Alexa L., Băbălău V. Igiena mediului (lucrări practice). Chișinău, 1998.
 12. Opopol N., Rusu R. Sănătatea mediului. Chișinău, 2006.
 13. Pantea V., Opopol N., Bahnarel I. et. alt. Sănătatea ȋn relație cu mediul. Chișinău, 2010, 116 p.
 14. Legea privind supravegherea de stat a sănătăȋii publice Nr.10-XVI din 03.02.2009.
 15. Matthias Braubach, David E. Jacobs, David Ormandy. Environmental burden of disease associated with inadequate housing. A method guide to the quanti_cation of health effects of selected housing risks in the WHO European Region. Geneve 2011.
 16. Мазаев В.Т., Королев А.А, Шлепнина Т.Г. Коммунальная гигиена., часть 2, 2-е издание исправленное и дополненное. Медиа, 2006,336 с.
-

1. Denumirea modulului „Promovarea sănătății și modului sănătos de viață”
2. Numărul de ore **144** inclusiv:
Ore de curs – **10**
Ore lucrări practice – **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual.
3. Autorii modulului: Gr. Friptuleac, dr.hab.med., prof. univ., Angela Cazacu-Stratu, dr.med., conf. univ.
4. Cadrele didactice care vor predă modulul: Gr. Friptuleac, dr.hab.med., prof. univ., V. Meșina, dr.med., conf. univ., S. Cebanu, dr.med., conf. univ., Angela Cazacu-Stratu, dr.med., conf. univ.
5. Scopul modulului: instruirea medicilor rezidenți și dezvoltarea cunoștințelor și deprinderilor de a promova schimbarea comportamentului populației într-un stil de viață nou, favorabil sănătății, cât și a contribui la sporirea gradului de cunoștințe igienice a lor.
6. Planul tematic al modulului:

a. Curs:

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore	Notă
1.	Întroducere în promovarea sănătății și educația pentru sănătate: definiția noțiunii, obiectivele și principiile. Istoria problemei.	1	
2.	Baza legală a promovării sănătății și educația pentru sănătate. Strategii preventive. Concepte de promovare a sănătății și educației pentru sănătate. Carta de la Ottawa.	1	
3.	Societatea civilă, drepturile omului și promovarea sănătății. Politici sănătoase și alianțe pentru sănătate. Strategii de implicare a comunității în educația pentru sănătate și promovarea sănătății.	1	
4.	Stilul de viață, comportamentele și educația pentru sănătate.	1	
5.	Teorii și modele cognitiv sociale de schimbare a comportamentului. Modelul controlului asupra sănătății. Teoria acțiunii raționale.	1	
6.	Promovarea sănătății și educația pentru sănătate în aplanarea problemelor medico-sociale a cuplului, sănătatea reproducerii și educația sexuală.	1	
7.	Activități de promovarea sănătății și educația pentru sănătate în problemele medico-sociale a populației vârstnice.	1	
8.	Comportamentele cu risc pentru sănătatea populație (consumul abuziv de tutun, alcool și alte droguri). Măsuri de profilaxie în promovarea stilului sănătos de viață.	1	
9.	Strategiile și tehnicile de omunicare în promovarea sănătății și educația pentru sănătate. Comunicarea și competența de comunicare. Definiții, elemente ale procesului de comunicare.	2	
	Total	10	

Seminare/lucrări practice:

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore	Notă
1.	Strategii preventive. Conceptele de promovare a sănătății și educației pentru sănătate. Formularea unui program integrat intersectorial de măsuri preventive pentru o populație data.	5	
2.	Proiectarea unui studiu pentru evaluarea cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor diferitor categorii de populație legate de sănătate.	5	
3.	Proiectarea și efectuarea unei cercetări privind morbiditatea și problemele sociale ale populației vârstnice dintr-un teritoriu.	5	
4.	Elaborarea și prezentarea în masă a unor lecții cu teme actuale în PS și ES.	5	
5.	Realizarea unui material de educație pentru sănătate destinat mediilor de informare în masă (articol, material audio sau video, pliantelor, fotoșopurilor).	5	
7.	Totalizare.	4	
	Total	29	

Bibliografie selectivă

1. Barbara K.Rimer. Health Behavior and Health Education, 2008, 592 p.
2. Ann Wylie, Tangerine Holt. Health Promotion in Medical Education. Oxford, 2010.
3. Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar. Promovarea sănătății și educația pentru sănătate. București, Editura Public H Press, 2006, 242 p.
4. Chicu V., Curocichin Gh., Friptuleac Gr. Promovarea sănătății. (Curs). Chișinău, 2006, 230p.
5. Chicu V., Curocichin Gh., Friptuleac Gr. Activități practice la cursul Promovarea sănătății. (Ghid). Chișinău, 2006, 224p.
6. Chiu V., Curocichin G., Nemerenco A. Comunicarea în promovarea sănătății, în situații de risc și de criză. Chișinău, 2009.
7. Popa M.I. Promovarea sănătății și educația pentru sănătate. București, 2006.
8. Hotărârea Guvernului RM nr. 658 din 12 iunie 2007 "Programul național de promovare a modului sănătos de viață pentru anii 2007-2015".

Este obligatoriu îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu pentru absolvirea examenelor pe parcursul stagiilor. În caz de nerealizare a baremului rezidentul poate fi exclus de la examenul final de medic specialist. Nerespectarea acestui program determină retragerea rezidentului din instituția medico-sanitară respectivă.

Anul II

2. PROGRAMUL DE INSTRUIRE ÎN REZIDENȚIAT LA DISCIPLINA GERIATRIA ȘI MEDICINA MUNCII (ORELE DIDACTICE)

1. Denumirea modului: BOLI PROFESIONALE SI BOLILE LEGATE DE PROFESIE

2. Numărul total de ore 280 inclusiv:

ore de curs **10**

ore lucrări practice **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual

3. Autorii modului

Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

4. Cadrele didactice care vor predă modulul

Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

5. Scopul modului

a oferi suportul teoretic și practic rezidenților prin cultivarea aptitudinilor, deprinderilor și atitudinilor indispensabile practicării medicinei ocupaționale ca parte importantă în menținerea sănătății și capacității de muncă.

6. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei

La nivel de cunoaștere și înțelegere

- Cunoașterea genezei bolilor profesionale cu impact vizavi de sănătatea omului;
- Dobândirea cunoștințelor necesare pentru a realiza diagnosticul fiecărei patologii profesionale;
 - Dobândirea cunoștințelor în precizarea particularităților examenului clinic și de laborator pentru pacienții cu afecțiuni cauzate de zgomot, intoxicațiilor și bolilor profesionale determinate de expunerea la agenți chimici, bolilor profesionale determinate de suprasolicitarea aparatului locomotor, bolilor profesionale determinate de pulberile silicogene și azbestogene, precum și bolilor profesionale cutanate, bolilor profesionale determinate de vibrații;
- Perfectarea gândirii clinice, a iscusinței de a analiza și a sistematiza rezultatele examenului clinic și paraclinic;
- Dezvoltarea elaborării unui diagnostic clinic (stabilirea expunerii profesionale), prompt și diferențial în maladiile profesionale;
- Dezvoltarea raționamentului clinic: aprecierea rezultatelor examenului clinic al bolnavului terapeutic, argumentarea diagnosticului prezumtiv, întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice și consultații ale altor medici–specialiști, efectuarea diagnosticului diferențial: afecțiunile care trebuie să fie luate în discuție, criteriile de diferențiere;
- Cunoașterea algoritmului de diagnostic și argumentarea unui tratament individual adecvat, tratamentul etiologic și tactica de tratament în caz de etiologie neidentificată, tratamentul patogenetic, simptomatic (medicamentele, dozele, modul de administrare, mecanismul de acțiune, acțiunile adverse și prevenirea lor, contraindicațiile, durata tratamentului, pronosticarea evoluției patologiei stabilite la pacientul în cauză;
- Consolidarea, îmbogățirea și implementarea în practica clinică a cunoștințelor în domeniul deontologiei și eticii medicale;
- Însușirea perfectării documentelor medicale cu estimarea expertizei vitale;

- Dobândirea deprinderii de a formula recomandări profilactice (măsuri tehnico-organizatorice și măsuri medicale) și de combatere în funcție de particularitățile fiecărei maladii profesionale cu impact major asupra sănătății.

La nivel de aplicare:

- aplicarea cunoștițelor și deprinderilor teoretice, de analiză a impactului unui proces sau fenomen de poluare asupra calității factorilor de mediu, a stării de sănătate prin supravegherea continuă a acestora;
- formarea unor specialiști cu deprinderi practice în organizarea activității de monitorizare a proceselor cu impact negativ asupra mediului ambiant
- elaborarea unor referate și comentarii specifice disciplinei-boli ocupaționale
- utilizarea cunoștințelor acumulate în cadrul procesului de judecată, prin consolidarea, îmbogățirea și implementarea în practica clinică

La nivel de integrare:

- să aprecieze importanța bolilor ocupaționale în contextul Medicinii interne și integrării cu disciplinele conexe medicale;
- să abordeze creativ problemele medicinei ocupaționale;
- să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor medicinei ocupaționale în disciplinele clinice;
- să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;
- să implementeze principiul activității integrate (învățământ-asistența medicală-cercetare științifică), care presupune însușirea metodologiei corespunzătoare rezolvării problemelor din practica medicală
- să fie apt de a asimila noile realizări în disciplina bolilor ocupaționale.

5. Descrierea modului:

Disciplina Boli Ocupaționale este una din discipline în pregătirea universitară a beneficiarilor, indiferent de specialitatea pe care vor alege-o ulterior, cu un teren de integrare și implimentare a cunoștințelor fundamentale (anatomie, fiziologie umană, fiziopatologie, chimie, farmacologie, biologie etc.) în practica clinică.

În cadrul acestei disciplini se studiază etiologia, patogenia, manifestările clinice, evoluția, tratamentul și profilaxia bolilor ocupaționale, cauzate de zgomot, intoxicații și bolilor profesionale determinate de expunerea la agenți chimici, bolilor profesionale determinate de suprasolicitarea aparatului locomotor, bolilor profesionale determinate de pulberile silicogene și azbestogene, precum și bolilor profesionale cutanate, bolilor profesionale determinate de vibrații, intoxicațiilor cu pesticide și alți compuși chimici, folosiți în agricultură (clor-, fosfor-organici, și derivați ai nitrofenolului).

Rezidentul acumulează deprinderi practice specific în investigarea bolnavului cu boli ocupaționale și de estimare a rezultatelor obținute, evaluării factorilor nocivi, se promovează baza raționamentului clinic, care asigură un diagnostic clinic prompt, un tratament adecvat și depistare precoce al bolilor ocupaționale

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

6. Abilități practice

7. Examenul clinic de bază în boli profesionale (I)
8. Profesiograma: 200 (E +I)
9. Starea de boală ocupațională, diagnosticul corect al afecțiunii și caracterul profesional al afecțiunii (E +I)

10. Riscul de îmbolnăvire profesională individuală sau colectivă prin identificarea factorilor de risc de la un loc de muncă și măsurile de profilaxie adecvate (E +I)
 11. Problemele de sănătate sau boală în relație directă cu condițiile sociale, economice, culturale proprii colectivității din care face parte (E +I)
 12. Anamneza profesională (E +I)
 13. Pulberile profesionale (E +I)
 14. Algoritmul de diagnostic în bolile profesionale (E +I)
 15. Metodologia de prevenire a unei boli profesionale (E +I)
 16. Principiile diagnosticului pozitiv și diagnosticului diferențial al bolilor profesionale (E +I)
 17. Buletinele de determinare a factorilor de risc profesionali la locul de muncă (E +I)
 18. Tratamentul specific afecțiunii profesionale identificate (E +I)
 19. Propunerile, privind măsurile tehnico-organizatorice și medicale întreprinse pentru a scădea acțiunea noxelor profesionale asupra lucrătorilor (E +I)
 12. Documentele medico-legale cu aplicații în medicina muncii (E +I)
 13. Semnalarea, cercetarea și declararea de boli profesionale. Fisa BP1 și BP2 (E +I)
 14. Manevrelor pentru efectuarea și înregistrarea audiogramelor, probelor funcționale ventilatorii, iluminatului, efortului fizic profesional și factorilor de microclimat (E +I)
 15. Testul de provocare la rece și testul presor la rece pentru diagnosticul sindromului Raynaud profesional (E +I).
 16. Boli profesionale prin expunere la radiații electromagnetice ionizante și neionizante (I)
 17. Toxicele profesionale (I)
 18. Diagnosticul pozitiv, diagnosticul diferențial și măsurile de prim ajutor în intoxicațiile profesionale acute:
 - Intoxicația profesională cu plumb și compușii lui (E +I)
 - Intoxicația profesională cu mercur și compușii lui (E +I)
 - Intoxicația profesională cu crom și compușii lui. (E +I)
 - Intoxicația profesională cu mangan și compușii lui (E +I)
 - Intoxicația profesională cu beriliu și compușii lui (E +I)
 - Intoxicația profesională cu metaloizi și compușii lor: arsen și hidrogen arseniat, fosfor și hidrogen fosforat, stibiu, telur (E +I)
 - Intoxicația profesională cu hidrocarburi alifactice și compușii lor halogenați (E +I)
 - Intoxicația profesională cu hidrocarburi aromatice și compușii nitro- și amino-(E +I)
 - Intoxicația profesională cu acizi organici și derivații lor (E +I)
 - Intoxicația profesională cu naftalen și omologii săi. Intoxicația profesională cu vinilbenzen și divinil benzene (E +I)
 - Intoxicația profesională cu derivați ai hidrocarburilor aromatice (E +I)
 - Intoxicația profesională cu pesticide: organo-fosforice, organo-mercuriale, organoclorurate, carbamice, ierbicide (E +I).
 19. Screeningul și alte examene medicale de masă (I).
-
13. Algoritm de diagnostic în bolile profesionale.
 14. Elaborarea de scheme de tratament în boli profesionale.
 15. Metodologia de prevenire a unei boli profesionale.

1.Denumirea modulului:**BOLI PROFESIONALE SI BOLILE LEGATE DE PROFESIE**

Numărul total de ore 140 inclusiv:

ore de curs **14**

ore lucrări practice 15, inclusiv 30 ore contact direct, 80 ore lucru individual

1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Bolile profesionale: definitie, evolutia conceptului de boli profesionale, scopuri, domeniile componente, bolile profesionale bazate pe dovezi.	2	
2.	Istoria bolilor profesionale pe plan international si national.	2	
3.	Terminologie specifica domeniului sanatate si securitate in muncă.		
4	Bolile profesionale-definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire; tabelul de boli profesionale cu declarare obligatorie in R.Moldova; semnalarea, declararea, si evidenta bolilor profesionale.	2	
5	Bolile legate de profesii-definitie, clasificare, risc relativ, fractie etiologica, prevenire.	2	
6	LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ ȘI EUROPEANĂ ÎN MEDICINA MUNCII	2	
7	Noxele profesionale (factori nocivi profesionali): definitie, clasificare, mod de actiune asupra organismului.	2	

2. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Bolile profesionale-definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire; tabelul de boli profesionale cu declarare obligatorie in R.Moldova; semnalarea, declararea, si evidenta bolilor profesionale.	5	
2	Bolile legate de profesii-definitie, clasificare, risc relativ, fractie etiologica, prevenție.	5	
3	LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ ȘI EUROPEANĂ ÎN MEDICINA MUNCII	5	

.Denumirea modului:

BOLILE PROFESIONALE ALE APARATULUI RESPIRATOR

SI BOLILE LEGATE DE PROFESIE

2. Numărul total de ore **420** inclusiv: ore de curs **46**
ore lucrări practice **92**, inclusiv **100** ore contact direct, **180** ore lucru individual

3. Autorii modului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug,
Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

4. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug,
Valentin Calancea, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EDUCAȚIONALE GENERALE:

- Capacitatea preluării unei anamneze informative coerente
- Capacitatea de a efectua un examen fizic complet
- Capacitatea de a solicita, eventual efectua și interpreta investigațiile necesare
- Capacitatea de a stabili un plan de investigație și tratament
- Recunoașterea situațiilor care necesită investigații și tratament de specialitate
- Cunoașterea și recomandarea măsurilor profilactice
- Capacitatea de a stabili o relație adecvată cu pacientul și familia

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EDUCAȚIONALE SPECIFICE:

- Ierarhizarea priorităților diagnostice în patologiile multiple
- Diagnosticul în caz de comorbidități
- Tratamentul pacienților cu comorbidități

SCOP- instruirea privind noțiunile teoretice și practice ale bolilor aparatului respirator

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Bolile profesionale ale aparatului respirator: definiție, etiologie, locuri de muncă, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferențial, complicații, principii de tratament, prevenire.	2	
2	Pulberile profesionale ca factor etiologic: definiție, clasificare, acțiune asupra organismului cu referire specială asupra aparatului respirator, măsuri generale de combatere a pulberilor profesionale.	2	
3	Silicoza.	2	

4	Azbestoza.	2	
5	Alte pneumoconioze colagene sau necolagene cauzate de alte pulberi anorganice; pneumoconioza minerului la carbune, sideroza, aluminoza, berilioza, silicatoza etc.	2	
6	Afectiuni pulmonare benigne: pleurezie benigna, atelectazii rotunde, placi pleurale.	2	
7	Astmul bronsic profesional;	2	
8	Bronsita acuta si cronica.	2	
9	Emfizem pulmonar.	2	
10	BPOC profesional.	2	
11	Bronhoalveolita alergica extrinseca (pneumonia prin sensibilizare).	2	
12	Sindromul toxic al pulberilor organice (boala de siloz s.a.).	2	
13	Bisinoza.	2	
14	Inflamatia si iritatie acuta si cronica a cailor aeriene superioare.	2	
15	Cancerul bronhopulmonar profesional.	2	
16	Mezoteliomul pleural profesional.	2	
17	Pneumopatia cauzata de sistemele de aer conditionat si de umidifiere a aerului.	2	
18	Rinite.	2	
19	Ucerul nazal si/sau perforatia septului nazal.	2	
20	Laringita.	2	
21	Noduli ai corzilor vocale (“nodulii cantaretilor”).	2	
22	Alte boli respiratorii profesionale produse de pulberi, gaze,vapori (fibroza pulmonara produsa de gazele de sudura, pneumonia chimica, edemul pulmonar acut toxic s.a).	2	
23	Boli ale aparatului respirator legate de profesie	2	

2. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Bolile profesionale ale aparatului respirator: definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire.	5	
2	Pulberile profesionale ca factor etiologic: definitie, clasificare, actiune asupra organismului cu referire speciala asupra aparatului respirator, masuri generale de combatere a pulberilor profesionale.	5	
3	Silicoza.	5	
4	Azbestoza.	5	
5	Alte pneumoconioze colagene sau necolagene cauzate de alte pulberi anorganice; pneumoconioza minerului la carbune, sideroza, aluminoza, berilioza, silicatoza etc.	5	
6	Afectiuni pulmonare benigne: pleurezie benigna, atelectazii rotunde, placi pleurale.	5	
7	Astmul bronsic profesional; RADS	5	
8	Bronsita acuta si cronica.	5	
9	Emfizem pulmonar.	5	
10	BPOC profesional.	5	
11	Bronhoalveolita alergica extrinseca (pneumonia prin sensibilizare).	5	
12	Sindromul toxic al pulberilor organice (boala de siloz s.a.).	5	
13	Bisinoza.	5	
14	Inflamatia si iritatie acuta si cronica a cailor aeriene superioare.	5	
15	Cancerul bronhopulmonar profesional.	5	
16	Mezoteliomul pleural profesional.	5	
17	Pneumopatia cauzata de sistemele de aer conditionat si de umidifiere a aerului.	5	
18	Rinite.	5	
19	Ucerul nazal si/sau perforatia septului nazal.	5	
20	Laringita.	5	
21	Noduli ai corzilor vocale (“nodulii cantaretilor”).	5	

22	Alte boli respiratorii profesionale produse de pulberi, gaze, vapori (fibroza pulmonara produsa de gazele de sudura, pneumonia chimica, edemul pulmonar acut toxic s.a).	5	
23	Boli ale aparatului respirator legate de profesie	5	

Abilități practice

1. Interpretarea radiografiilor pulmonare standard (RPA) in principalele afectiuni pulmonare (tbc, cancer pulmonar, sarcoidoza, silicoza, azbestoza, alte pneumoconioze, emfizem pulmonar, pleurezii, abces pulmonar etc.)
2. Efectuarea si interpretarea de teste functionale respiratorii, teste bronhomotorii specifice si nespecifice.
3. Interpretarea buletinelor de analiza a gazelor sanguine.
4. Efectuarea si interpretarea de ECG in scopul diagnosticului complicatiilor cardiace în bolile profesionale.
5. Efectuarea si interpretarea testelor cutanate pentru alergologie (examen medical la angajare, control medical periodic, diagnostic de boala profesionala).
6. Teste cutanate pentru diagnosticul dermatozelor profesionale.
7. Test de provocare la rece si test presor la rece pentru diagnosticul sindromului Raynaud profesional.
8. Efectuarea de audiometrii tonale si vocale in scopul depistarii precoce si diagnosticului de surditate si hipoacuzie profesionala.
9. Probe vestibulare : tehnici de efectuare si interpretare.
10. Intepretarea de radiografii de coloana vertebrala (examen medical la angajare, control medical periodic, diagnostic).
11. Tehnici de determinare pentru : acuitate vizuala, simt cromatic, vedere in relief, camp vizual.
12. Efectuarea de anamneze profesionale.

Denumirea modului:

TOXICOLOGIE PROFESIONALĂ

2. Numărul total de ore **280** inclusiv: ore de curs **38**
ore lucrări practice **90**, inclusiv 30 ore contact direct, **110** ore lucru individual

1. Autorii modului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP: instruirea teoretică, practică și tehnică privind noțiunile de toxicologie profesională, toxicologia mediului.

Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Toxicele profesionale. Definiție. Pătrunderea toxicelor în organism. Circulație, răspândire, depozitare. Biotransformarea toxicelor profesionale. Eliminarea toxicelor profesionale din organism. Mecanismele de acțiune a toxicelor profesionale. Relația expunere-efect și relația expunere-răspuns. Indicatorii de expunere și indicatorii de efect biologic. Concentrații admisibile de toxice profesionale.	2	
2	Legislația națională, europeană în problema toxicelor profesionale.	2	
3	Intoxicația profesională cu plumb. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferențial. Sechele. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relații ecologice specifice.	2	
4	Intoxicația profesională cu tetraetil de plumb. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferențial. Complicații. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relații ecologice specifice.	2	
5	Intoxicația profesională cu mercur. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferențial. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relații ecologice specifice.	2	
6	Intoxicația profesională cu compuși organici ai mercurului. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferențial. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relații ecologice specifice.	2	

7	Intoxicatia profesională cu crom. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Tratament. Profilaxie.	2	
8	Intoxicatia profesională cu benzen. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice	2	
9	Intoxicatia acută profesională cu monoxid de carbon. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Complicatii. Tratament. Profilaxie.	2	
10	Intoxicatia acută profesională cu acid cianhidric si compusi cianici. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	2	
11	Intoxicatia profesională cu gaze si vapori iritanti. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specific	2	
12	Intoxicatia profesională cu alcool metilic. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice.	2	
13	Intoxicatia profesională cu tetraclorură de carbon. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Tratament. Profilaxie.	2	
14	Intoxicatia profesională cu tricloretilenă. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	2	
15	Intoxicatiile profesională cu pesticide. Generalități. Clasificarea pesticidelor. Expunerea profesională. Căi de pătrundere în organism. Profilaxie generală.	2	
16	Intoxicatia profesională cu pesticide organofosforice. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	2	
17	Intoxicatia profesională cu pesticide organoclorurate. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	2	
18	Intoxicatia profesională cu pesticide carbamice. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie	2	
19	Intoxicatia profesională cu pesticide organomercuriale. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie	2	

3. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Școlarizarea Toxicele profesionale. Definitie. Pătrunderea toxicelor în organism. Circulație, răspândire, depozitare. Biotransformarea toxicelor profesionale. Eliminarea toxicelor profesionale din organism. Mecanismele de acțiune a toxicelor profesionale. Relatia expunere-efect si relatia expunere-răspuns. Indicatorii de expunere si indicatorii de efect biologic. Concentratii admisibile de toxice profesionale.	5	
2	Intoxicatia profesională cu plumb. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Sechele. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice.	5	
3	Intoxicatia profesională cu tetraetil de plumb. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Complicatii. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice.	5	
4	Intoxicatia profesională cu mercur. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice.	5	
5	Intoxicatia profesională cu compusi organici ai mercurului. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Expertiza capacității de muncă. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice.	5	
6	Intoxicatia profesională cu crom. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Tratament. Profilaxie.	5	
7	Intoxicatia profesională cu benzen. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specific.	5	
8	Intoxicatia acută profesională cu monoxid de carbon. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Complicatii. Tratament. Profilaxie.	5	
9	Intoxicatia acută profesională cu acid cianhidric si compusi cianici. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul	5	

	pozitiv. Tratament. Profilaxie.		
10	Intoxicatia profesională cu gaze si vapori iritanti. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specific	5	
11	Intoxicatia profesională cu alcool metilic. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie. Relatii ecologice specifice.	5	
12	Intoxicatia profesională cu tetraclorură de carbon. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Diagnosticul diferential. Tratament. Profilaxie.	5	
13	Intoxicatia profesională cu tricloretilenă. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	5	
14	Intoxicatiile profesională cu pesticide. Generalități. Clasificarea pesticidelor. Expunerea profesională. Căi de pătrundere în organism. Profilaxie generală.	5	
15	Intoxicatia profesională cu pesticide organofosforice. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	5	
16	Intoxicatia profesională cu pesticide organoclorurate. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie.	5	
17	Intoxicatia profesională cu pesticide carbamice. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie	5	
18	Intoxicatia profesională cu pesticide organomercuriale. Etiologie. Patogenie. Tabloul clinic. Diagnosticul pozitiv. Tratament. Profilaxie	5	

Denumirea modulului:

BOLI NEUROLOGICE PROFESIONALE

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **20**
ore lucrări practice **50**, inclusiv **20** ore contact direct, **50** ore lucru individual

1. **Autorii modulului: V. Lisnic**

2. **Cadrele didactice care vor preda modulul: V. Lisnic**

3. **Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire**
Catedra de Neurologie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- instruirea privind diagnosticul bolilor neurologice profesionale.

1. **Curs:**

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Parkinsonism secundar (mangan)	2	
2	Afectiuni extrapiramidale si tulburari de motilitate	2	
3	Neuropatia membrelor superioare: sindrom de canal carpian, leziuni ale nervului ulnar, leziuni ale nervului radial.	2	
4	Sindrom de compresie a nervului sciatic.	2	
5	Polineuropatie cauzata de agenti toxici	2	
6	Alte neuropatii.	2	
7	Mielita.	2	
8	Nevrita trigeminala.	2	
9	Paralizii.	2	
10	Encefalopatie toxica.	2	

2. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Parkinsonism secundar (mangan)	5	
2	Afectiuni extrapiramidale si tulburari de motilitate	5	
3	Neuropatia membrelor superioare: sindrom de canal carpian, leziuni ale nervului ulnar, leziuni ale nervului radial.	5	
4	Sindrom de compresie a nervului sciatic.	5	
5	Polineuropatie cauzata de agenti toxici	5	
6	Alte neuropatii.	5	
7	Mielita.	5	
8	Nevrita trigeminala.	5	
9	Paralizii.	5	
10	Encefalopatie toxica.	5	

Denumirea modulului:

BOLI INFECTIOASE PROFESIONALE

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **16**
ore lucrări practice **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual

1. Autorii modulului: N. Holban
2. Cadrele didactice care vor predă modulul: N. Holban

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Boli Infecțioase a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău

3. *SCOP- instruirea privind notiunile teoretice si practice ale bolilor infectioase profesionale.*

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Boli profesionale datorita unor agenti infectiosi sau parazitari din mediul de munca (bacterioze, viroze, rickettsioze, micoze, protozoare, helmintiaze, artropode) la care riscul de infectie a fost evaluat.	2	
2	Tetanos.	2	
3	Bruceloza.	2	
4	Hepatite virale A, B, C, E.	2	
5	Tuberculoza.	2	
6	Amoebiaza.	2	
7	Infectia cu virusul HIV.	2	
8	Parazitoze	2	

2.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Boli profesionale datorita unor agenti infectiosi sau parazitari din mediul de munca (bacterioze, viroze, rickettsioze, micoze, protozoare, helmintiaze, artropode) la care riscul de infectie a fost evaluat.	5	
2	Tetanos.	5	
3	Bruceloza.	5	
4	Hepatite virale A, B, C, E.	5	
5	Tuberculoza.	5	
6	Amoebiaza.	5	
7	Infectia cu virusul HIV.	5	
8	Parazitoze.	5	

1. Denumirea modulului:

BOLI CARDIOVASCULARE PROFESIONALE SI LEGATE DE PROFESIE

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **12**
ore lucrări practice **30**, inclusiv **20** ore contact direct, **78** ore lucru individual

1. **Autorii modulului: V. Revenco**

2. **Cadrele didactice care vor predă modulul: V. Revenco**

3. **Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire**
Catedra de Cardiologie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău

SCOP- instruirea privind diagnosticul de profesionalitate in bolile cardiovasculare

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Bolile aparatului circulator- definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire.	2	
2	Sindromul Raynaud.	2	
3	Varicele membrelor inferioare complicate cu boli trofice sau tromboflebite.	2	
4	Tromboflebita de efort a membrelor superioare.	2	
5	Tromboflebita profunda a membrelor inferioare.	2	
6	Bolile legate de profesie: HTA, boala cardiaca ischemica.	2	

2.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Bolile aparatului circulator- definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire.	5	
2	Sindromul Raynaud.	5	
3	Varicele membrelor inferioare complicate cu boli trofice sau tromboflebite.	5	
4	Tromboflebita de efort a membrelor superioare.	5	
5	Tromboflebita profunda a membrelor inferioare.	5	
6	Bolile legate de profesie: HTA, boala cardiaca ischemica.	5	

1.Denumirea modulului:

BOLI DERMATOLOGICE PROFESIONALE

2.Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **10**
ore lucrări practice **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual

1. Autorii modului: M.Bețiu

4. Cadrele didactice care vor preda modulul: M.Bețiu

5. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire
Catedra de Dermatologie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău

SCOP: instruirea privind diagnosticul de profesionalitate în cazul bolilor dermatologice

1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Dermatozele profesionale- definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire.	2	
2	Urticarie, angioedem (edem Quincke), soc anafilactic.	2	
3	Radiodermita.	2	
4	Acnee profesionala.	2	
5	Porfirie cutanata tardiva.	2	

Diagnosticul afectiunilor cutanate: tipuri de leziuni; dispozitia topografica a leziunilor; metode diagnostice specifice. Principii generale de tratament in dermatologie.

Dermite: clasificare; diagnostic.

Infectii cutanate clasificare; diagnostic.

Micoze cutanate clasificare; diagnostic.

Parazitoze cutanate clasificare; diagnostic.

Afectiuni papuloscuamoase clasificare; diagnostic

Tumori: clasificare; diagnostic.

Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Dermatozele profesionale- definitie, etiologie, locuri de munca, profesii expuse, patogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferential, complicatii, principii de tratament, prevenire.	5	
2	Urticarie, angioedem (edem Quincke), șoc anafilactic.	5	
3	Radiodermita.	5	
4	Acnee profesională.	5	
5	Porfirie cutanata tardivă.	5	

Denumirea modului:
ACCIDENTELE DE MUNCĂ

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **8**
ore lucrări practice **50**, inclusiv **30** ore contact direct, **52** ore lucru individual

- 1. Autorii modului:** Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan
- 2. Cadrele didactice care vor predă modulul:** Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan
- 3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire**
- 4. Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.**

SCOP- instruirea privind managementul accidentelor de muncă

1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Accidentele de munca: definire, clasificare, comunicarea, cercetarea, înregistrarea, raportarea, evidența accidentelor de muncă, formular pentru înregistrarea accidentului de muncă (FIAM), indicatori statistici, evaluare post-accident, reabilitare medicală, reinsertie profesională, reorientare profesională.	4	
2	Riscuri de accidente de muncă : mine, siderurgie, agricultura, industria constructoare de mașini, industria chimică și petrochimică, mase plastice, industria alimentară, pielărie, încălțăminte, coloranți, industria textilă, petrolieră, cauciucului, sudură, utilizarea solventilor organici, industria pescuitului, spitale, unități comerciale, societăți bancare, primării, transporturi- cai ferate, navale și aeriene.	4	

ACTIVITATE PRACTICA - ANUL II

Barem de demonstratii practice, lucrari practice, stagii la locuri de munca

1. Interpretarea radiografiilor pulmonare standard (RPA) in principalele afectiuni pulmonare (tbc, cancer pulmonar, sarcoidoza, silicoza, azbestoza, alte pneumoconioze, emfizem pulmonar, pleurezii, abces pulmonar etc.)
2. Efectuarea si interpretarea de teste functionale respiratorii, teste bronhomotorii specifice si nespecifice.
3. Interpretarea buletinelor de analiza a gazelor sanguine.
4. Efectuarea si interpretarea de ECG in scopul diagnosticului complicatiilor cardiace in bolile profesionale.
5. Efectuarea si interpretarea testelor cutanate pentru alergologie (examen medical la angajare, control medical periodic, diagnostic de boala profesionala).
6. Teste cutanate pentru diagnosticul dermatozelor profesionale.
7. Test de provocare la rece si test presor la rece pentru diagnosticul sindromului Raynaud profesional.
8. Efectuarea de audiometrii tonale si vocale in scopul depistarii precoce si diagnosticului de surditate si hipoacuzie profesionala.
9. Probe vestibulare : tehnici de efectuare si interpretare.
10. Interpretarea de radiografii de coloana vertebrala (examen medical la angajare, control medical periodic, diagnostic).
11. Tehnici de determinare pentru : acuitate vizuala, simt cromatic, vedere in relief, camp vizual.
12. Efectuarea de anamneze profesionale.
13. Algoritm de diagnostic in bolile profesionale.
14. Elaborarea de scheme de tratament in boli profesionale.
15. Metodologia de prevenire a unei boli profesionale.

ANUL III

1.Denumirea modulului:

MEDICINA INTERNA

2.Numărul total de ore **210** inclusiv: ore de curs **32**

ore lucrări practice **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual

1. **Autorii modului:** Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan
2. **Cadrele didactice care vor predă modulul:** Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan
3. **Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire**
4. Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- aprofundarea cunostintelor teoretice si practice privind :

hepatitele cronice, cirozele, porfiriile, anemiile, poliglobuliile, aplaziile, boala artrozică, spondilita anchilopoetică, poliartrita reumatoidă, insuficiența cardiacă, miocarditele și cardiomiopatiile, edemul pulmonar acut cardiogen, hipertensiunea arterială, boala cardiacă ischemică (dureroasă și nedureroasă); infarctul miocardic acut, tulburările de ritm și de conducere, pericarditele, bolile vasculare periferice (sindromul Raynaud, trombangita obliteranta, boala varicoasă).

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Hepatitele cronice, ciroze.	2	
2	Porfiriile.	2	
3	Anemiile.	2	
4	Poliglobuliile.	2	
5	Aplaziile medulare.	2	
6	Boala artrozica.	2	
7	Spondilita anchilopoetica.	2	
8	Poliartrita reumatoida	2	
9	Insuficienta cardiaca.	2	
10	Miocarditele si cardiomiopatiile.	2	
11	Edemul pulmonar acut cardiogen.	2	

12	Hipertensiunea arteriala.	2	
13	Boala cardiaca ischemica (dureroasa si nedureroasa); infarctul miocardic acut.	2	
14	Tulburarile de ritm si de conducere.	2	
15	Pericarditele.	2	
16	Bolile vasculare periferice (Sindromul Raynaud. Trombangeita obliteranta. Boala varicoasa).	2	

2.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Hepatitele cronice, ciroze.	5	
2	Porfiriile.	5	
3	Anemiile.	5	
4	Poliglobuliile.	5	
5	Aplaziile medulare.	5	
6	Boala artrozica.	5	
7	Spondilita anchilopoetica.	5	
8	Poliartrita reumatoida	5	
9	Insuficienta cardiaca.	5	
10	Miocarditele si cardiomiopatiile.	5	
11	Edemul pulmonar acut cardiogen.	5	
12	Hipertensiunea arteriala.	5	
13	Boala cardiaca ischemica (dureroasa si nedureroasa); infarctul miocardic acut.	5	
14	Tulburarile de ritm si de conducere.	5	
15	Pericarditele.	5	
16	Bolile vasculare periferice (Sindromul Raynaud. Trombangeita obliteranta. Boala varicoasa).	5	

1.Denumirea modulului:

PNEUMOLOGIE

2.Numărul total de ore **280** inclusiv: ore de curs **20**
ore lucrări practice **50**, inclusiv **30** ore contact direct, **180** ore lucru individual

1. Autorii modului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- aprofundarea cunostintelor teoretice si practice privind bolile aparatului respirator

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Boli obstructive: • Bronsita acuta. • BPOC: Bronsita cronica. Emfizemul pulmonar. • Astmul bronic.	2	
2	Fibrozele pulmonare.	2	
3	Pleureziile benigne/ maligne.	2	
4	Tuberculoza pulmonara.	2	
5	Cancerul bronhopulmonar.	2	
6	Insuficienta respiratorie.	2	
7	Bronsiectaziile.	2	
8	Trombembolismul pulmonar.	2	
9	Oxygenoterapia.	2	
10	Tulburari de somn.	2	

1.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
11	Boli obstructive: • Bronsita acuta. • BPOC: Bronsita cronica. Emfizemul pulmonar. • Astmul bronsic.	5	
12	Fibrozele pulmonare.	5	
13	Pleureziile benigne/ maligne.	5	
14	Tuberculoza pulmonara.	5	
15	Cancerul bronhopulmonar.	5	
16	Insuficiența respiratorie.	5	
17	Bronșiectaziile.	5	
18	Trombembolismul pulmonar.	5	
19	Oxygenoterapia.	5	
20	Tulburari de somn.	5	

1.Denumirea modulului:

ALERGOLOGIE

2.Numărul total de ore **144** inclusiv: ore de curs **10**
ore lucrări practice **134**, inclusiv **29** ore contact direct, **105** ore lucru individual

1. Autorii modului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug,
Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug,
Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova,
Elena Tofan

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

*SCOP- aprofundarea cunostintelor teoretice si practice privind imunologia si
alergologia clinică*

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Biologia sistemului imunitar/ mecanisme imune.	2	
2	Bolile alergice prin deficit imun.	2	
3	Boli alergice respiratorii, cutanate, digestive, vasculare, oculare. Tulburari de hipersensibilitate.	2	
4	Astmul bronsic alergic; rinita alergica.	2	

1.Lecții practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Biologia sistemului imunitar/ mecanisme imune.	5	
2	Bolile alergice prin deficit imun.	5	
3	Boli alergice respiratorii, cutanate, digestive, vasculare, oculare. Tulburari de hipersensibilitate.	5	
4	Astmul bronsic alergic; rinita alergica.	5	

1.Denumirea modului:

TOXICOLOGIE CLINICĂ

2.Numărul total de ore **210** inclusiv: ore de curs **18**
ore lucrări practice **45**, inclusiv **30** ore contact direct, **117** ore lucru individual

1. Autorii modului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug,
Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug,
Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova,
Elena Tofan

Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- instruirea privind cunoștințele teoretice și practice de bază în toxicologia clinică

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Toxice- notiuni generale.	2	
2	Masuri de prim ajutor in intoxicatiile acute: a. indepartarea toxicelor din organism b. utilizarea antidoturilor	2	
3	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor respiratorii acute in caz de intoxicatii (edem pulmonar acut, insuficienta respiratorie acuta).	2	
4	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor cardiovasculare in caz de intoxicatii (tulburari de ritm si de conducere, colapsul, socul toxic).	2	
5	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor digestive in caz de intoxicatii (esofagita acuta coroziva, hepatita acută toxică).	2	
6	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor acute renale (necroza acuta tubulara toxica).	2	
7	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor hematologice acute (hemoglobinemia acuta toxica, anemia hemolitica toxica,	2	

	anemia aplastica toxica).		
8	Manevre de resuscitare cardiorespiratorie.	2	
9	Masuri de prim ajutor in urgente medico-chirurgicale; organizarea primului ajutor si a tratamentului de urgenta; metode si tehnici pentru acordarea primului ajutor.	2	

2.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Toxice- notiuni generale.	5	
2	Masuri de prim ajutor in intoxicatiile acute: a. indepartarea toxicelor din organism b. utilizarea antidoturilor	5	
3	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor respiratorii acute in caz de intoxicatii (edem pulmonar acut, insuficienta respiratorie acuta).	5	
4	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor cardiovasculare in caz de intoxicatii (tulburari de ritm si de conducere, colapsul, socul toxic).	5	
5	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor digestive in caz de intoxicatii (esofagita acuta coroziva, hepatita acuta toxica).	5	
6	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor acute renale (necroza acuta tubulara toxica).	5	
7	Diagnosticul si tratamentul sindroamelor hematologice acute (hemoglobinemia acuta toxica, anemia hemolitica toxica, anemia aplastica toxica).	5	
8	Manevre de resuscitare cardiorespiratorie.	5	
9	Masuri de prim ajutor in urgente medico-chirurgicale; organizarea primului ajutor si a tratamentului de urgenta; metode si tehnici pentru acordarea primului ajutor .	5	

Denumirea modului:
FTIZIOPULMONOLOGIE

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **20**
ore lucrări practice **50**, inclusiv **30** ore contact direct, **40** ore lucru individual

1. Autorii modului:

2. Cadrele didactice care vor predă modulul:

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Radiologie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP: aprofundarea unor notiuni de baza privind diagnosticul neurologic

1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Principalele simptome neurologice.	2	
2	Examenul clinic neurologic.	2	
3	Polineuropatiile.	2	
4	Encefalopatiile.	2	

2. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Principalele simptome neurologice.	5	
2	Examenul clinic neurologic.	5	
3	Polineuropatiile.	5	
4	Encefalopatiile.	5	

Denumirea modului:

CHIRURGIE

2. Numărul total de ore **70** inclusiv: ore de curs **12**
ore lucrări practice **30**, inclusiv **10** ore contact direct, **28** ore lucru individual

1. Autorii modului:

2. Cadrele didactice care vor predă modulul:

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Chirurgie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- aprofundarea unor notiuni de recunoastere si prim ajutor in urgentele chirurgicale

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Abdomenul acut.	2	
2	Pancreatita acuta.	2	
3	Hemoragiile digestive.	2	
4	Ocluziile intestinale.	2	
5	Arsuri.	2	
6	Masuri de prim ajutor in caz de urgente chirurgicale.	2	

2.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Abdomenul acut.	5	
2	Pancreatita acuta.	5	
3	Hemoragiile digestive.	5	
4	Ocluziile intestinale.	5	
5	Arsuri.	5	
6	Masuri de prim ajutor in caz de urgente chirurgicale.	5	

Denumirea modulului:

TRAUMATOLOGIE- ORTOPEDIE

2. Numărul total de ore **70** inclusiv: ore de curs **8**
ore lucrări practice **20**, inclusiv **20** ore contact direct, **22** ore lucru individual

1. Autorii modulului:

2. Cadrele didactice care vor predă modulul:

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Traumatologie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP: aprofundarea unor noțiuni de recunoaștere și prim ajutor

1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Măsuri de prim ajutor în caz de fractură.	2	
2	Măsuri de prim ajutor în caz de traumatisme (cranio-cerebrale, la nivelul membrelor superioare și inferioare, la nivelul toracelui și abdomenului).	2	

2. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Măsuri de prim ajutor în caz de fractură.	5	
2	Măsuri de prim ajutor în caz de traumatisme (cranio-cerebrale, la nivelul membrelor superioare și inferioare, la nivelul toracelui și abdomenului).	5	

Denumirea modulului:

MEDICINA LEGALĂ

2. Numărul total de ore **70** inclusiv: ore de curs **6**
ore lucrări practice **30**, inclusiv **20** ore contact direct, **14** ore lucru individual

1. Autorii modulului:

2. Cadrele didactice care vor preda modulul:

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

4. Catedra de Medicină Legală a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

5. *SCOP- instruirea privind aspectele medico- legale cu aplicatii in medicina muncii.*

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Deontologie si etica aplicata medicina muncii: responsabilitati medicale, civile, penale.	2	
2	Aspecte medico- legale in exercitarea profesiei de medic specialist de medicina muncii.	2	
3	Aspecte medico- legale privind accidentele de munca si bolile profesionale.	2	

2.Lucrari practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Deontologie si etica aplicata medicina muncii: responsabilitati medicale, civile, penale.	5	
2	Aspecte medico- legale in exercitarea profesiei de medic specialist de medicina muncii.	5	
3	Aspecte medico- legale privind accidentele de munca si bolile profesionale.	5	

Denumirea modulului:

OFTALMOLOGIE

2. Numărul total de ore **70** inclusiv: ore de curs **6**
ore lucrări practice **18**, inclusiv **20** ore contact direct, **36** ore lucru individual

1. Autorii modului: N. Cușnir

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: N. Cușnir

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Oftalmologie a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

4. SCOP- instruirea privind aspectele oftalmologice cu aplicații în medicina muncii

1. Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Urgențe oftalmologice.	2	
2	Acuitatea vizuală, simțul cromatic, vederea în relief, câmpul vizual, fundul de ochi.	2	
3	Diagnosticul bolilor oftalmologice care constituie contraindicații pentru munca la înălțime, munca la ecran, soferi.	2	

2. Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr. de ore	Notă
1	2	3	4
1	Urgențe oftalmologice.	5	
2	Acuitatea vizuală, simțul cromatic, vederea în relief, câmpul vizual, fundul de ochi.	5	
3	Diagnosticul bolilor oftalmologice care constituie contraindicații pentru munca la înălțime, munca la ecran, soferi.	5	

Denumirea modulului:

ORL

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **6**
ore lucrări practice **30**, inclusiv **30** ore contact direct, **72** ore lucru individual

1. Autorii modulului: A.Sandu

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: A.Sandu

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de ORL a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

4. SCOP- instruirea privind aspectele ORL cu aplicatii in medicina muncii.

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Urgente ORL.	2	
2	Acuitate auditiva, probe vestibulare.	2	
3	Diagnosticul bolilor ORL care constituie contraindicatii pentru munca la inaltime, soferi, suprasolicitarea analizatorului auditiv, expunerea.	2	

2.Deprinderi practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Urgente ORL.	5	
2	Acuitate auditiva, probe vestibulare.	5	
3	Diagnosticul bolilor ORL care constituie contraindicatii pentru munca la inaltime, soferi, suprasolicitarea analizatorului auditiv, expunerea.	5	

ACTIVITATE PRACTICĂ

1. Interpretarea de radiografii pulmonare standard (RPA) in principalele afectiuni pulmonare (tbc, cancer pulmonar, sarcoidoza, emfizem pulmonar, pleurezii, abces pulmonar etc.).
2. Interpretarea altor examene de imagistica pulmonara, articulara (CT, RMN).
3. Efectuarea de explorari functionale pulmonare si interpretarea de buletine.
4. Efectuarea si interpretarea testelor cutanate pentru alergologie.
5. Respiratia artificiala si respiratia asistata.
6. Resuscitarea cardio-vasculara.
- 7 Oxigenoterapia.
8. Interpretarea buletinelor de explorare functionala hepatica.
9. Interpretarea buletinelor de explorare functionala renala.
10. Interpretarea analizelor de sange periferic.
11. Interpretarea de electrocardiograme.
12. Interpretarea rezultatelor examenului ecocardiografic.
13. Intepretarea de radiografii de coloana vertebrala (examen medical la angajare, control medical periodic, diagnostic)
14. Manevre de prim ajutor in caz de urgente oftalmologice.
15. Manevre de prim ajutor in caz de urgente ORL.
17. Manevre de prim ajutor in caz de urgente chirurgicale.
18. Manevre de prim ajutor in caz de traumatisme si fracturi.
19. Documente medico- legale cu aplicatii in medicina muncii.
20. Examenul de screening oftalmologic pentru examenele medicale preventive in medicina muncii.
21. Examenul de screening ORL pentru examenele medicale preventive in medicina muncii.

ANUL IV

1.Denumirea modulului:

REABILITAREA MEDICALĂ ÎN CAZ DE BOALĂ PROFESIONALĂ SAU ACCIDENT DE MUNCĂ

2.Numărul total de ore **210** inclusiv: ore de curs **12**
ore lucrări practice **48**, inclusiv **60** ore contact direct, **90** ore lucru individual

1. Autorii modulului: O.Pascal

2. Cadrele didactice care vor preda modulul: O.Pascal

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Rehabilitare a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- instruirea privind problemele de rehabilitare medicala dupa boala profesionala si accident de munca

1.Curs:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Reabilitarea medicala in caz de boala profesionala sau accident de munca: definitie, institutii prestatoare de servicii medicale, circuite, medic currant, medic expert.	2	
2	Reinsertia profesionala: definitie, metodologie.	2	
3	Reclasare: definitie, metodologie.	2	
4	Reorientarea profesionala.	2	
5	Ergonomia pentru persoanele cu handicap.	2	
6	Legislatia privind ocrotirea si incadrarea in munca a persoanelor cu handicap. Promovarea adaptarii muncii la om; evaluarea incapacitatii, handicapului, inaptitudinii si a aptitudinii în muncă.	2	

2.Lecții practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Reabilitarea medicala in caz de boala profesionala sau accident de munca: definitie, institutii prestatoare de servicii medicale, circuite, medic currant, medic expert.	5	
2	Reinsertia profesionala: definitie, metodologie.	5	
3	Reclasare: definitie, metodologie.	5	
4	Reorientarea profesională .	5	
5	Ergonomia pentru persoanele cu handicap.	5	
6	Legislatia privind ocrotirea si incadrarea in munca a persoanelor cu handicap. Promovarea adaptarii muncii la om; evaluarea incapacitatii, handicapului, inaptitudinii si a aptitudinii în muncă.	5	

Denumirea modulului:

BIOETICA

2. Numărul total de ore **140** inclusiv: ore de curs **14**
ore lucrări practice **56**, inclusiv **60** ore contact direct, **90** ore lucru individual

1. Autorii modulului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug,
Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

2. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug,
Valentin Calancea, Irina Coșciug, Doina Barba, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova,
Elena Tofan

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire
Catedra de Bioetică a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

Denumirea modulului:

LEGISLATIA NAȚIONALĂ ȘI EUROPEANĂ ÎN MEDICINA MUNCII

2. Numărul total de ore **210** inclusiv: ore de curs **14**
ore lucrări practice **56**, inclusiv **60** ore contact direct, **90** ore lucru individual

3. Autorii modulului: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Doina Barba, Irina Coșciug, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

4. Cadrele didactice care vor predă modulul: Nicolae Bodrug, Valentin Calancea, Irina Coșciug, Doina Barba, Eugen Cobîleanschi, Natalia Antonova, Elena Tofan

3. Locul (catedra, instituția etc.) unde se va realiza procesul de instruire

Catedra de Geriatrie și Medicina Muncii a IP USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău.

SCOP- cunoașterea legislației naționale și europene cu referire la medicina muncii

1.C urs: 14N r. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Organizarea si functionarea medicinei muncii: pe plan national si european.	2	
2	Legislatia privind securitatea si sanatatea in munca: pe plan national si european.	2	
3	Statutul medicului de medicina muncii.	2	
4	Aptitudinea in munca. Definitie. Rolul medicului de medicina muncii in stabilirea aptitudinii in munca din punct de vedere medical. Metode si tehnici. Legislatie.	2	
5	Examenul medical la angajare, examenul medical de adaptare in munca, controlul medical periodic, examenul medical la reluarea muncii.	2	
6	Probleme speciale de medicina muncii: • munca femeii • munca adolescentilor si tinerilor • munca varstnicilor • munca stangacilor • munca celor cu vedere monoculara • munca diabeticilor	2	

	• munca epilepticilor • reumatismul si munca • tuberculoza si munca • fumatul si munca • alcoolul si munca • cardiopatiile si munca • absenteismul medical		
7	Inspectia muncii. Comitetul de sanatate si securitate in munca. Asigurarea pentru accidente de munca si boli profesionale. Relatiile dintre sistemul de asigurari de sanatate si sistemul de asigurari pentru accidente de munca si boli profesionale.	2	

2.Lectii practice:

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
8	Organizarea si functionarea medicinei muncii: pe plan national si european.	5	
9	Legislatia privind securitatea si sanatatea in munca: pe plan national si european.	5	
10	Statutul medicului de medicina muncii.	5	
11	Aptitudinea in munca. Definitie. Rolul medicului de medicina muncii in stabilirea aptitudinii in munca din punct de vedere medical. Metode si tehnici. Legislatie.	5	
12	Examenul medical la angajare, examenul medical de adaptare in munca, controlul medical periodic, examenul medical la reluarea muncii.	5	
13	Probleme speciale de medicina muncii: • munca femeii • munca adolescentilor si tinerilor • munca varstnicilor • munca stangacilor • munca celor cu vedere monoculara • munca diabeticilor • munca epilepticilor	5	

	• reumatismul si munca • tuberculoza si munca • fumatul si munca • alcoolul si munca • cardiopatiile si munca • absenteismul medical		
14	Inspectia muncii. Comitetul de sanatate si securitate in munca. Asigurarea pentru accidente de munca si boli profesionale. Relatiile dintre sistemul de asigurari de sanatate si sistemul de asigurari pentru accidente de munca si boli profesionale.	5	

3. PRACTICA IN CABINETE DE MEDICINA MUNCII

SCOP- pregatirea prin stagii practice in cabinete de medicina muncii in intreprinderi

Nr. crt.	Tema	Nr.de ore	Notă
1	2	3	4
1	Sisteme de medicina muncii in UE : descriere, analiza comparata, modalitati de finantare, standarde in medicina muncii.	5	
2	Managementul serviciilor de medicina muncii.	5	
3	Managementul financiar in serviciile de medicina muncii.	5	
4	Managementul decizional in domeniul sanatatii in munca.	5	
5	Managementul resurselor umane in domeniul sanatatii in munca.	5	
6	Semnalarea, cercetarea si declararea de boli profesionale. Fisa BP1 si BP2.	5	
7	Organizarea examenelor medicale de angajare, controlului medical periodic, examenului medical de adaptare, examenelor medicale la reluarea activitatii profesionale.	5	
8	Consultanta in medicina muncii.	5	

ACTIVITATE PRACTICA

1. Intocmirea unui plan de reabilitare medicala in caz de boala profesionala, accident de munca.
2. Semnalarea, cercetarea si declararea de boli profesionale. Fisa BP1 si BP₂.
3. Efectuarea de examene medicale de angajare, control medical periodic, examen medical de adaptare, examen medical la reluarea activitatii profesionale. Aprecierea unor documente medicale elaborate in aceste scopuri.
4. Acordarea de consultanta in medicina muncii. Aprecierea unor documente medicale elaborate.

Este obligatoriu îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu pentru absolvirea examenelor pe parcursul stagiilor. În caz de nerealizare a baremului rezidentul poate fi exclus de la examenul final de medic specialist. Nerespectarea acestui program determină retragerea rezidentului din instituția medico-sanitară respectivă.

EXAMENUL DE LICENȚĂ se desfășoară conform Regulamentului.

Examenul de specialitate

Stagiile/modulele includ prelegeri 2-4 ore pe săptămână, seminare 2-4 ore pe săptămână, participarea la vizita șefului clinicii universitare și șeful secției – 2 ore pe săptămână, la conferințele clinice și clinico-morfologice – 6 ore pe lună, lecții practice – 6-10 ore, și activitatea clinică – 18 ore. Fiecare stagiul/modul este finalizat cu colocviu diferențiat (cu notă).

Programul prevede efectuarea serviciilor de noapte – 2 servicii pe lună. Rezidenții anilor III-IV au statutul de rezidenți seniori (șefi), cu responsabilitate deplină în toate aspectele diagnostice, curative și de îngrijire a pacienților sub supravegherea discretă a medicilor. Rezidenții seniori participă la procesul de educare profesională a rezidenților juniori (anii I-II). Evaluarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice se efectuează prin intermediul colocviilor organizate la finele fiecărui stagiul/modul și a examenului de promovare de la an la an la finele fiecărui an de studiu, pe durata ultimei săptămâni a stagiului/modulului

Tematică. Bolile articulare frecvent întâlnite în practica medicală. 2. Obiective educaționale. Cunoașterea, diagnosticul și tratamentul bolilor articulare frecvente (ex. spondiloza, artrita reumatoidă, spondiloartropatii, artroze, colagenoze, guta, etc). Recunoașterea bolilor care necesită investigații de specialitate și trimiteri la specialist. 3. Rezultate așteptate (Competențe teoretice și practice minimum acceptabile dobândite în urma parcurgerii și promovării modulului de pregătire). Rezidentul va fi capabil să examineze un pacient reumatologic, să diagnosticheze și să stabilească planul de investigație în bolile comune, să stabilească planul de tratament al celor frecvente și să stabilească indicația de investigație specială a celorlalte boli reumatice. Rezidentul trebuie să poată interpreta examenul radiologic și ecografic osteo-articular. Rezidentul trebuie să poată interpreta aspectul investigațiilor imunologice din reumatologie. Rezidentul trebuie să poată interpreta examenul radiologic clasic și tomografia computerizată osteoarticulară.

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EDUCAȚIONALE GENERALE: - Capacitatea preluării unei anamneze informative coerente - Capacitatea de a efectua un examen fizic complet - Capacitatea de a solicita, eventual efectua și interpreta investigațiile necesare - Capacitatea de a stabili un plan de investigație și tratament - Recunoașterea situațiilor care necesită investigații și tratament de specialitate - Cunoașterea și recomandarea măsurilor profilactice - Capacitatea de a stabili o relație adecvată cu pacientul și familia **SCOPUL ȘI OBIECTIVELE**

EDUCAȚIONALE SPECIFICE: - Ierarhizarea priorităților diagnostice în patologiile multiple
- Diagnosticul în caz de comorbidități - Tratatamentul pacienților cu comorbidități

.